

Глоба Г.С.,
здобувач вищої освіти
V курс, обліково-фінансовий факультет
Науковий керівник - Костирко А.Г.,
канд. екон. наук, старший викладач
кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

За умов ринкової економіки кожне підприємство бажає закріплювати і удосконалювати свої позиції на ринку та з успіхом розвиватися. Підприємства як найдовше намагаються втримати свої здобуті переваги на конкурентному ринку. Конкурентоспроможність сільськогосподарських підприємств – це здатність до дій на нововведення конкурентів, здатність підприємства реагувати на зміни потреб споживачів. Цього можна досягти лише створюючи механізм стратегічного управління конкурентоспроможністю.

Конкурентоспроможність підприємства постійно знаходиться у центрі уваги широкого наукового загалу. У аграрній галузі дане питання досить глибоко вивчають такі вітчизняні науковці як В. Андрійчук, В. Геєць, О. Гудзинський, О. Гудзь, В. Зіновчук, С. Кваша, Ю. Лупенко, П. Макаренко, М. Малік, В. Месель-Веселяк, В. Микитюк, П. Саблук, В. Ситник, А. Стельмашук, П. Стецюк, В. Ткаченко, О. Шпичак та ін.

Під конкурентоспроможністю підприємства слід розглядати перманентно реалізовані сприятливі умови й нові якісні характеристики у певній сфері господарської діяльності, що свідомо й цілеспрямовано створюються самим підприємством і дозволяють скоротити час чи витрати на досягнення певного цільового параметру у порівнянні з іншими суб'єктами господарювання, які функціонують на одному й тому ж цільовому ринку [1].

В даний період господарювання конкурентні переваги сільськогосподарських підприємств досягаються за рахунок низьких виробничих витрат, розвиваючи при цьому тваринницькі галузі, які поставлені в умови виживання. Але за останні роки сільськогосподарськими підприємствами здобуті конкурентні переваги – це виробництво нових видів продукції та органічна продукція.

Можливість реалізації продукції – це важливе значення для забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств, що дозволяє розвивати споживчий продовольчий ринок та забезпечити високий рівень споживання продовольчої продукції. Споживання також залежить від платоспроможності населення, а не лише від конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств. Також, на аграрному ринку працює велика кількість посередників, які підвищують ціни на продовольчі товари.

Через високі ринкові збори, транспортні витрати, виробники змушені реалізувати продукцію за нижчими цінами, ніж на ринку.

Таким чином, основними проблемами підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств є: дотримання раціональної спеціалізації; використання інновацій; впровадження диверсифікації та забезпечення науково обґрунтованої системи землеробства у регіоні; зменшення кількості посередників на ринку і посилення регуляторної ролі держави у розвитку агробізнесу.

Існуючі позиції сільськогосподарських підприємств на зовнішньому ринку свідчать про дуже низьку їхню конкурентоспроможність. З метою підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції державі потрібно бути активним учасником світового ринку технологій.

Досягти підвищення ефективності сільського господарства можна завдяки створенню оптимальних за розмірами виробництв, які б забезпечували вищий рівень продуктивності праці та нижчу собівартість продукції порівняно з невеликим рівнем виробництва. Виробничі параметри забезпечують внутрішню конкурентоспроможність підприємства та його продукції, яка реалізується на ринку, забезпечуючи тим самим зв'язок із зовнішнім середовищем. Цей зв'язок зворотний, адже параметри реалізації продукції визначають внутрішні фінансові результати діяльності сільськогосподарського підприємства.

Сукупність впливу всіх факторів віддзеркалюють показники, в основу яких покладено витрати виробництва (ціна, рівень рентабельності), міру насичення даним видом продукції (обсяг виробництва і реалізації продукції, рівень товарності), рівень купівельної спроможності споживачів (рівень життя людини, доходи громадян). При цьому важливою конкурентною перевагою товарів сільського господарства є їхня мінімальна собівартість, яка дає можливість призначати нижчі реалізаційні ціни.

Не менш важливою умовою забезпечення конкурентоспроможності підприємств є ефективне використання ресурсів, кваліфікацій персоналу, досягнень сучасного менеджменту, інноваційних, фінансових та інформаційних можливостей сільськогосподарського підприємства, що у сукупності являють собою його потенціал, який, у свою чергу, також має бути конкурентоспроможним.

Розглянувши деякі складники конкурентоспроможності підприємства, можна зазначити, що існує безліч чинників, які впливають на конкурентоспроможність сільськогосподарського підприємства і кожен із них здійснює свій вплив. Вплив зовнішніх і внутрішніх чинників не забезпечує високу конкурентоспроможність вітчизняних сільськогосподарських підприємств, тож необхідне комплексне вивчення кожного з них для виявлення сильних і слабких сторін окремого підприємства окремо враховуючи кожний конкретний випадок.

Поряд із оцінкою впливу зовнішніх чинників розробка стратегії підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств має

будуватися з урахуванням стадій формування їх конкурентних переваг на ринку, що диференціюються своєю специфікою, ресурсними особливостями забезпечення конкурентних позицій на ринку, стратегією та тактикою ринкової поведінки підприємства, прикладними засадами реалізації маркетингової політики тощо [2].

Конкуренція на ринку спонукає товаровиробників покращувати процеси виробництва, прискорює науково технічний прогрес, ефективніше використовувати ресурси, дозволяє найповніше задовольнити потреби споживачів і сприяє загальному зростанню добробуту нації. Підвищення конкурентоспроможності підприємства залежить від ефективного використання усіх компонентів, що дасть змогу збільшити виробництво високоякісної продукції, знизити затрати праці та коштів, одержати прибутки в розмірах, необхідних для забезпечення розширеного відтворення в сільському господарстві економіки країні, сприятиме прискоренню виходу галузі із сучасної фінансової кризи, дасть змогу зміцнити експортний потенціал, тим самим підтвердить надійність продовольчої безпеки.

Список використаних джерел

1. Стецюк П. А. Фінансова архітектура забезпечення конкурентоспроможності підприємства [Електронний ресурс] / П. А. Стецюк. – Режим доступу : http://www.dut.edu.ua/uploads/p_1010_51668788.pdf.

2. Скупейко В. В. Алгоритм формування методології дослідження конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств / В. В. Скупейко // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. – 2018. – Випуск 1(13). – С. 145-149.

Гуцаленко Л.В.,
д-р екон. наук, професор,
професор кафедри обліку та оподаткування
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
м. Київ

БЮДЖЕТУВАННЯ – ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Для ефективного управління діяльністю підприємства результат діяльності має бути прогнозованим, а системи управління підприємством – здатними до повнішого використання функцій обліку, включаючи прогностичну. Бухгалтерська інформація трансформується в знання менеджера, а останній на цій основі приймає управлінське рішення.

Забезпечити придатність економічної інформації для формування знань менеджера можливо лише використовуючи методи аналізу, планування та прогнозування.

У сучасній економіці стратегія розвитку суб'єкта господарювання може